

РЕФЕРАТ

Падалка В.О. Удосконалення системи управління оборотним капіталом підприємства (на матеріалах ТОВ «Острійківське»).

Досліджено теоретичні аспекти економічних категорій, що характеризують оборотний капітал підприємства.

Наукова методологія дослідження базується на вивченні показників ефективності діяльності підприємства із застосуванням методів економіко-статистичного аналізу та економіко-математичного моделювання. У процесі дослідження використовувалися різні прийоми і методи: аналізу і синтезу, поєднання кількісного та якісного аналізу, метод логічного та історичного підходу, порівнянь, системного і комплексного підходів.

Досліджено сучасний стан та перспективи розвитку системи управління оборотним капіталом підприємства, розроблено рекомендації щодо вдосконалення механізму управління оборотним капіталом підприємства.

Зроблено висновок, що в умовах формування ринкового механізму господарювання одним із головних завдань кожного підприємства є раціональне формування та ощадливе використання оборотного капіталу, а одним із найбільш складних завдань, які вирішуються у процесі управління оборотним капіталом підприємства є оптимізація структури капіталу. Оптимізувати структуру оборотного капіталу можна шляхом прискорення його оборотності.

Одержані результати можуть бути використані в практиці для формування ефективного механізму управління оборотним капіталом для забезпечення стабільності його функціонування в умовах ринкової економіки.

Кваліфікаційна робота містить 121 сторінку, 14 таблиць, 7 рисунків, список використаних джерел із 72 найменувань, 3 додатки.

Ключові слова: оборотний капітал, система управління оборотним капіталом, оптимізація, принципи, методи управління. структура капіталу.

ABSTRACT

Padalka V.O. Improvement of the working capital management system of the enterprise (based on the materials of private limited company "Ostryvkyvske").

Theoretical aspects of economic categories characterizing the working capital of the enterprise are investigated.

The scientific methodology of the research is based on the study of performance indicators of the enterprise with the use of methods of economic-statistical analysis and economic-mathematical modeling. Different techniques and methods were used in the research process: analysis and synthesis, combination of quantitative and qualitative analysis, method of logical and historical approach, comparisons, systemic and complex approaches.

The current state and prospects of development of the system of working capital management of the enterprise are researched, the recommendations on improvement of the mechanism of working capital management of the enterprise are developed.

It is concluded that in the conditions of formation of the market mechanism of management one of the main tasks of each enterprise is the rational formation and economical use of working capital, and one of the most difficult tasks that are solved in the process of managing the working capital of the enterprise is the optimization of the capital structure. It is possible to optimize the structure of working capital by accelerating its turnover

The results obtained can be used in practice to form an effective working capital management mechanism to ensure its stable functioning in a market economy.

Qualification work contains 121 pages, 14 tables, 7 drawings, a list of sources used of 72 titles, 3 additions

Keywords: working capital, working capital management system, optimization, principles, management methods. capital structure.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства як об'єкту управління	9
1.2. Необхідність і сутність управління оборотним капіталом підприємств.....	21
1.3. Сучасні методи управління оборотним капіталом підприємства.....	33
1.4. Методика визначення ефективності використання оборотного капіталу	37
Висновки до розділу 1.....	41
РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ І ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ТОВ «ОСТРІЙКІВСЬКЕ».....	43
2.1. Аналіз динаміки загального обсягу та складу оборотного капіталу ТОВ «Острійківське».....	43
2.2. Аналіз джерел формування оборотного капіталу ТОВ «Острійківське»..	50
2.3. Оцінка забезпеченості та ефективності використання оборотного капіталу ТОВ «Острійківське».....	60
Висновки до розділу 2.....	68
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ. ТОВ «ОСТРІЙКІВСЬКЕ».....	71
3.1. Удосконалення механізму управління оборотним капіталом підприємства.....	71
3.2. Напрямки підвищення ефективності використання оборотного капіталу підприємства.....	80
3.3. Оптимізація обсягу та структури оборотного капіталу підприємства.....	97
Висновки до розділу 3.....	106
ВИСНОВКИ.....	109
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	114
ДОДАТКИ.....	122

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М.Д. Управління фінансами державних підприємств / М.Д. Білик. - К. : Знання, КОО, 1999. - 312 с.
2. Блонська В. І. Вдосконалення системи управління оборотними коштами торговельного підприємства / В. І. Блонська, Н. Б. Толопка // Наука й економіка. - 2010. - № 3 (19). - С. 122-130.
3. Бондаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств / О.С. Бондаренко // Інвестиції: практика та досвід. - 2012. - № 4. - С. 40-44.
4. Боди Зви. Финансы / Зви Боди, Р.К. Мертон. - М. : Издательский дом «Вильямс», 2003. - 592 с.
5. Богма О. С., Павлова А. С. Особливості управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств / О. С. Богма, А. С. Павлова // Вісник Запорізького національного університету. - 2012. 0 № 1(13). - С. 195-199.
6. Брушко Г.В. Методологічні основи управління оборотними активами / Г.В. Брушко // Культура народів Причорномор'я. - 2010. - № 179. - С. 31-33.
7. Базилюк В. Сучасні підходи до вибору оптимальної структури капіталу поліграфічного підприємства./ В. Базилюк // Економіка та управління підприємством.- 2014.- Вип. I (53).- С. 182-187.
8. Бензерук М. Необхідність управління оборотним капіталом підприємства в сучасних умовах / М. Бензерук // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. - 2016. - № 9. - С. 16-29. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
9. Висоцька І. Оптимізація структури капіталу підприємства з метою підвищення його фінансової безпеки. / І. Висоцька // Науковий вісник НЛТУ України. - 2013. - Вип. 23.1.- С. 224-230.

10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради. - 2003. - № 18-22.
11. Гончак О.О. Управління оборотним капіталом підприємства в сучасних умовах/ О.О.Гончак // Інфраструктура ринку. – 2017.- Випуск 14. - С. 270-274.
12. Горбонос Ф.В., Черевко Г.В., Павленчик Н.Ф., Павленчик А.О. Економіка підприємства: Підручник / Ф.В. Горбонос, Г.В. Черевко, Н.Ф. Павленчик, А.О.Павленчик. –К.: Знання,2010. – 463с.
13. Долгоруков Ю. А., Редіна Н. І. Управління ефективністю використання обігових коштів у промисловості / Ю.А. Долгоруков, Н.І. Редіна // Фінанси України. - 2012. - № 11. - С. 103-109.
14. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 / С.В.Мочерний та ін.. – К., Видавничий центр «Академія», 2000.- 864с.
15. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка: навчальний посібник / П.С.Єщенко, Ю.І.Палкін . - К.: Вища шк., 2005. - 325с.
16. Єрмак С.О. Концептуальні основи ефективного управління оборотним капіталом на підприємствах роздрібної торгівлі побутовим обладнанням / С.О. Єрмак // Вісник Донецького університету економіки та права. - 2008. - № 1 - 2. - С. 76-83.
17. Золотаренко В. О. Функціонально-структурна модель управління структурою капіталу підприємства / В. О. Золотаренко // Управління розвитком - 2011. - № 1 (98). - С. 147-150.
18. Заліско О. Ретроспективний аналіз наукових концепцій структури капіталу ТНК./ О. Заліско // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2015. - Вип. 124 (ч. I). - С. 141–155.
19. Коваленко О.В. Підвищення ефективності формування і використання оборотного капіталу підприємства / О.В. Коваленко, Ю.С. Отечко // Гроші, фінанси і кредит. - 2016. - Вип. 1. - С. 133-139.

20. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб./ М.Я. Коробов - К.: Знання, 2005. - 378 с.
21. Кустріч Л.О. Підвищення рівня управління оборотним капіталом / Л.О. Кустріч. // Вісник Хмельницького національного університету. - 2010. - № 3. - С.103-106.
22. Курінна О. Теоретичні аспекти оптимізації структури капіталу підприємства. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>.
23. Кірдіна О. Управління оборотними активами підприємств. / О. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. - . 2013. - № 43. - С. 133-137.
24. Крутова А. С. Ефективність управління оборотним капіталом у системі забезпечення фінансової безпеки торговельних підприємств / А. С. Крутова, А. І. Сіфурова // Проблеми економіки. - 2016. - № 3. - С. 175-183.
25. Ламанов, С.В. Система завдань управління оборотним капіталом підприємства / С.В. Ламанов // Управління розвитком. - 2011. - №1 (98). - С. 155-158.
26. Люта О.В., Єйбоженко О.С. Система управління оборотними активами підприємства / О.В. Люта, О.С. Єйбоженко // Молодіжний вісник УАСБ НБУ. - Серія: Економічні науки. - 2013. - № 5. - С. 230-239.
27. Маршалл А. Принципы политической экономии: В 3 т./ А. Маршалл - М.: Прогресс, 1983. - Том 1. - 416 с.
28. Мельник В., Котькалова І. Концептуальні напрямки оптимізації структури капіталу. / В.Мельник, І. Котькалова // Наукові праці НДФІ.- 2010.- № 1 (50). - С. 121-130.
29. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник: Вид. 2- ге./ Є. Мних. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 472 с.

30. Морозюк Д.І. Сучасні методи управління оборотним капіталом підприємств та оцінка їх ефективності / Д.І. Морозюк // Інвестиції: практика та досвід - 2015. - № 1. - С. 114-119.
31. Модель оптимального розміра заказа (модель Уилсона) - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sbs7.ru/modeloptimalnogo-razmera-zakaza-model-uilsona/>.
32. Непочатенко О. О. Сучасні методи кредитування сільськогосподарських підприємств / О. О. Непочатенко, Н. В. Бондаренко, О. Г. Бондаренко // Економіка АПК. - 2012. - № 5. - С. 69-74.
33. Нечаєва І.А. Удосконалення методики аналізу системи управління відтворенням оборотного капіталу підприємства / І.А. Нечаєва, Є.В. Горлов // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. - 2014. - № 6. - С. 61-66.
34. Офіційний сайт Державної служби статистики України - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
35. Пархоменко О.П. Уточнення визначення сутності поняття оборотний капітал / О.П. Пархоменко. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.nbuiv.gou.ua>
36. Пархоменко О.П. Концепція формування та використання оборотного капіталу промислового підприємства / О.П. Пархоменко // Наук. пр. Нац. ун-ту харч. технологій. - 2010. - N 36. - С. 21–25.
37. Пархоменко О.П. Система управління оборотним капіталом промислового підприємства / О. П. Пархоменко // Торгівля і ринок України. -2009. - Вип. 28. - Т.2. - С. 232-240.
38. Пивоваров М. Г., Новгородська О. О. Шляхи підвищення ефективності застосування обігових коштів на підприємстві ТОВ «Експрес» / М. Г. Пивоваров, О.О. Новгородська // Держава та регіони. - 2007. - № 5. - С. 79-85.

39. Пельтек Л.В. Методологічні аспекти формування системи управління оборотними активами підприємства / Л.В. Пельтек, С.М. Писаренко // Вісник Запорізького національного університету. - 2010. - №1(5). - С. 43-49.
40. Польова О.Л. Жмурко Л.Ю. Система управління оборотним капіталом підприємства / О.Л. Польова, Л.Ю. Жмурко. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки.- Випуск 21.- Частина 2. - 2016. - С.92-95.
41. Приймак І. І. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства / І. І. Приймак // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. - 2012. - № 3. - С. 55 – 68.
42. Прокопенко Н.С. Оценка эффективности использования капитала сельскохозяйственных предприятий / Н.С. Прокопенко, А.А. Шлебат // Современный научный вестник. Серия: Экономические науки. Государственное управление. - Белгород, 2015. - № 4 (251).- С. 36-41.
43. Рибіцька А.В. Управління капіталом підприємства на основі оптимізації структури позикового капіталу / А.І. Рибіцька// Фінансовий простір. - 2014 .- №2(14) - С. 144-148.
44. Семенов Г. А. Оптимізація структури капіталу підприємства [Електронний ресурс] / Г. А. Семенов. - Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
45. Сілакова Г., Сопіженко О. Оптимізація структури капіталу підприємства на основі використання теоретико-ігрового підходу./ Г.Сілакова, О. Сопіженко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2013. - № 4 (24).- С. 114-119.
46. Семенов А., Ярошевська О. Оптимізація структури капіталу підприємства за критерієм максимізації його рентабельності./ А. Семенов, О. Ярошевська // Економіка та підприємництво.- 2014.- № 5 (80). - С. 117-128.

47. Савельєва Т. Напрямки удосконалення управління капіталом підприємства./ Т. Савельєва // Економіка будівництва і міського господарства.- 2014.- Т. 10. --№ 3.- С. 191-196.
48. Сорока Р., Рондяк Р. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності. / Р.Сорока , Р. Рондяк // Науковий вісник НЛТУ України. - 2013.- Вип. 23.16.- С. 353-357.
49. Теницька Н.Б., Мяло О.М., Аніпір Є.Л. Система управління оборотним капіталом підприємства / Н. Б. Теницька, О. М. Мяло, Є. Л. Аніпір. -- [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://reposit.pntu.edu.ua>
50. Типовий порядок визначення норм запасів товарно-матеріальних цінностей від 31.05.1993 № 17*60/29, 07- 102.
51. Трифонов Г. Ф. Теоретичні аспекти формування та ефективності використання оборотних коштів підприємства / Г. Ф. Трифонов, В. Л. Стоєв, С. І. Нечитайло // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2018. - Вип. 4. - С. 98-101
52. Фінанси підприємств / [А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.] - К. : КНЕУ, 2004. - 546 с.
53. Фесюк І.В. Методичні засади планування потреби в оборотному капіталі підприємства у ринкових умовах /І.В. Фесюк // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль. - 2005. - №13.- С.34-42.
54. Федієнко П.М. Розвиток підприємницьких структур – перспектива аграрної економіки / П.М.Федієнко // Економіка АПК. – 2010. – № 6. – С. 26-30.
55. Фінанси підприємств: Навчальний посібник: Курс лекцій / За ред. д. е. н. проф. Г.Г. Кірейцева. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К.: ЦУЛ, 2002. – 268 с.
56. Фінансова діяльність підприємства: Підручник / Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2002. – 384 с.

57. Формування нормативних витрат і доходів та баланси сільськогосподарської продукції в Україні та інших країнах світу / За ред. О.М. Шпичака. – К.: ІАЕ, 2008. – 484 с.

58. Хворостян Ю. Оптимізація структури капіталу підприємства. / Ю. Хворостян // Управління розвитком. - 2014. - № 10 (173).- С. 100-102.

59. Хліпальська В. Визначення приросту (збитку) балансової вартості запасів виходячи з оцінки вартості їх надходження та вибуття / В. Хліпальська // Бухгалтерський облік і аудит. - 2013.- №12. - С. 33-41.

60. Хліпальська В. Визначення оцінки ефективності формування витрат, пов'язаних з придбанням та зберіганням запасів / В. Хліпальська // Бухгалтерський облік і аудит. - 2013. - №8. - С. 19-22.

61. Хліпальська В. Вплив витрат на придбання та зберігання запасів на взаємозв'язок "витрати - продаж – прибуток" / В. Хліпальська // Бухгалтерський облік і аудит. - 2008.- №12. - С. 37-43.

62. Ходус А. Управление финансовыми потоками предприятия в формате дебиторской и кредиторской задолженности / А. Ходус // Економіст. – 2009. - № 8. - С. 86-89.

63. Чухно, І. С Визначення економічної сутності поняття "оборотні активи підприємства" / І. С Чухно // Регіональна економіка. - 2010. - №6. - С 62 -

64. Чубка О. М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств / О. М. Чубка, О. М. Рудницька // Проблеми економіки та управління. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка". - 2009. - №640. - С. 440-445.

65. Чемчикаленко Р.А. Економічна сутність капіталу підприємства як об'єкту управління / Р.А. Чемчикаленко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2016. - No 2 (2). - С. 41-44.

66. Шиндирук І. Економіко-математичне моделювання та оптимізація структури капіталу підприємств. / І. Шиндирук // Фінанси України.- 2012.- № 2. - С. 111-118.

67. Шарапенко А.В. Вплив управління оборотним капіталом на кінцеві результати діяльності підприємства /А.В. Шарапенко // Пошук. - 2014.- №3. - С. 61-63.

68. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз Навч.посібн./О.О.Шеремет. – Київ, “Кондор”, 2005. - 108с.

69. Шваб А.П. Вплив внутрішнього кругообігу коштів на їх ефективне використання / А.П. Шваб // Економіка АПК. – 2012. – №10. – С. 82-85.

70. Щепіна Т., Люлько У. Особливості ефективного формування і використання капіталу підприємства. / Т. Щепіна, У. Люлько. // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. - 2015.- № 40.- С. 91-95.

71. Ядгаров Я.С. История экономических учений: учебник для вузов / Я.С. Ядгаров. - 3-е издание. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 320 с.

72. Яремко І. Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій : монографія / І. Й. Яремко. - Л. : Каменярь, 2009. - 176 с.